

Tionde roten, tomt 90

Kvarteret [oklart vilket kvarter]

Tjugofjärde roten 1637–57

13 roten 1657–70

Med fullständig säkerhet kan en av de gårdar, som sorterade under tomtnumret, urskiljas i 1699 års tomtöreslängd, då den tillhörde en *Petter Andersson soldat*. I 1710 års längd säges ägaren vara ”Per Andersson, ibm Jon fiskare”. I 1715 års skattningslängd anges Per Andersson fiskares del i tomten vara värd 40 d smt och *Christen Isachsson Stare* del 30 d smt, som en gård för sig upptas den som äges av *Joen Mårtensson Berg Fiskare*, vars tomt värderades till 40 d smt. Alla dessa tomtdelar samlas under ett gemensamt nummer 1717: Per Andersson fiskare var gift med *Margareta Bengtsdotter*, Christen Isaksson Stares hustru hette *Catarina Olsdotter* och Jon Mårtensson Bergs hustru var *Gunla Andersdotter*.

Jon fiskares änka Gunla Anderdotter testamenterade den 14 dec. 1724 sin fjärdedels tomt på Kvarnberget till konstapel Christian Stare och hans hustru Catarina Olsdotter. Hon skrev, att hon var ”fast över 80 år” och låg på sin sotsäng. Hon var änka efter Jon fiskare, vars yttersta vilja var att ”vår litzla igenom köp och dyrt förvärfwade medelst kontant betalning litzla ägendom tillhöriga 1/4 tomt på Qwarneberget liggande” skulle gå till konstapeln Christian Stare och dess k. hustru Catarina Olofsdotter. Ingen av släkten hade hjälpt dem utom hustru Catarina och hennes man ”som all flit ospard lämnat.”

Tydiligen såldes denna Christian Stares nya del i gården till *Jacob Stare*, ty 1725 anges följande bebo gården: Per Andersson fiskare, gammal, ägare av en halv tomt, ibm dess son Arved Persson, ibm trumslagaren Jacob Stare, ibm konstapeln Christian Stare.

Arvid Persson Stare, betecknad som fattig, har 1730 övertagit sin faders halva gård. Stadstrumslagaren Jacob Stare äger 1733 den andra halva gården. Hos honom bor 1734 fattige konstapeln Christian Stare.

1735 gjordes bouppteckning efter avlidne drängen Arvid Persson fiskare. Han hade ägt ett litet hus med tomt på Kvarnbergsgatan, gammalt och förfallet, värt 30 d smt. Hans kusiner var fiskaren Jacob Stare och fiskaren Christian Stare, gift med Jacob Stares syster Catarina Olofsdotter Stare.

Med ett par djärva hypoteser kan man komma ned till mitten av 1600-talet, när man söker rötterna till denna släkt. I Tjugofjärde roten upptar mantalslängden 1646 en *Carl fiskare* och 1747 hans änka. Hon är väl den ”Ingrid Carls”, som omtalas i samma längd 1648–55. I anslutning till henne står *kronobåtsmannen Olof Carlsson* 1650–55 och 1654 ”Ingrid Carls son”.

Bakugnslängderna upptar i en följd: *Pehr Carlsson* 1666 och 1668–75, *Mårten Carlsson fiskare* 1666, 1668–70, 1674 och 1677–81. *Bengt Carlsson* förekommer endast 1667 men han kan vara identisk med den *Bengt i Öna*, som upptas varierande år fram till 1681 och som 1672 kallas soldat. Den 21.5.1692 begravdes Bengt i Öna vid ”spetallen för sin fattigdoms skull”.

Den 27.6.1690 anklagade i rätten *soldaten Olof Stare* och hans hustru *Anna Pedersdotter* (kanske dotter till Per Carlsson) hustru *Annika Larsdotter* för injurier och skällsord men *Annika* slapp straff på grund av hennes ”qwinnliga svaghet och oförstånd”. *Olof Stare* och *Anna Pedersdotter* bör vara *Jacob* och *Catarina Stares* föräldrar. *Jon Mårtensson* fiskare son till *Mårten Carlsson* fiskare och *Per Andersson* Fiskares hustru *Margareta Bengtsdotter* dotter till *Bengt* i Öna.

Avskedade konstapeln *Christian Stares* änka betalade 1737 tomtöre för hela gården. Troligen ägde *Jacob Stare* då liksom 1745 halva gården. Änkans del hade 1745 övertagits av *stadstrumslagare Carl Kihlman* men såldes den 12.2.1763 till

hökaren Bengt Isaksson.

I *Kihlmans* salubrev beskrives gården ligga emellan *Carl Ludvig Roll* (bör vara *Wurm*, alltså nr 89) i väster och *sidenvävaregesällen Johannes Malmbergs* å östra sidan belägna hus och gård och vara framgården till *stadstrumslagare Isak* (läs *Jacob*) *Stares* hus och gård. Köpesumman var 100 d smt.

När *Bengt Isaksson* i juni 1759 ansökte om att få bli hökare anförde han som meriter, att han hade tjänat hos handelsmannen *Lars Wetterman* i ett och ett halvt år, hos herr *Jacob Karstedt* i ett år och hos *konvojkommissarie Johan Christian*

Selle i sju år. *Borgerskapets* äldste beviljade hans ansökan trots de många klagomålen över att hökarantalet var för stort. *Bengt Isaksson* ämnade gifta sig med en piga, som också hade många tjänsteår i staden. (EIIb:96, 15.6.1759). *Bengt Isaksson* avled den 31.1.1766 på besök hos sin broder *bonden Anders Isaksson* i kronoskattehemmanet *Buerås* i *Björketorps* socken, i vilket hemman *Bengt Isaksson* ägde en femtedel av en fjärdedel.

Bengt Isaksson efterlämnade änkan *Brita Christina Bruhn*, syster till *Jacob Bruhn*, och en liten snart sexårig dotter *Anna Christina*. Men han lämnade också efter sig en illtrasslad ekonomi. Bland fordringsägarna var *Maria Kiellberg*, änka efter *brandvaktsskarlen Magnus Kiellberg*. Hon hade lämnat sitt barns fädernesarv till *Bengt Isaksson* mot caution av *hökarna Håkan Ekman* och *Olof Kindberg*. Den 27.6.1767 begärde hon handräckning av magistraten till betalning av cautionsmännen (EIIb:121, 27.7.1767). Hos *Bengt Isakssons* änka fanns ingenting att hämta. Hon hade fått sin egendom både i löst och fast anslagen till auktion.

Brita Christina Bruhn gjorde konkurs den 3.1.1768. Hennes halva hus på *Kvarnberget*, nybyggt efter inköpet 1763, hade värderats till 990 d smt enligt värderingsbrevet av *Anders Jungmarker Christoffersson*, *Lorentz Helgesson* och *Anders Wetterman* var huset i försvarligt stånd. Det bestod av två våningar. I undervåningen låg ett rum åt gatan med en därintill belägen bod, köket låg åt gården liksom ett rum, som beboddes av *stadstrumslagaren Carl Kihlman* och hans hustru *Maria* hyresfritt under deras livstid enligt deras förbehåll i salubrevet. Andra våningen bestod av stuga och kammare åt gården. Huset övergick i *konvojkommissarie Selles* ägo och var hans 1770.

Vid *stadstrumslagare Jacob Stares* första hustru *Ingeborg Tholsdotters* död (bou 7.9.1743) angavs han äga två små stugor på *Kvarnberget* jämte en liten kammare och en liten nattstuga över den ena stugan, värde högst 50 d smt. Den andra stugan var alldeles nedrutten. Han hann med ytterligare tre äktenskap: 1743 eller 1744 med avlidne *artillerismeden Olof Hagmans* syster *Gunilla Hagman* (bou 9.3.1745), efter hennes död med *Lena Jonsdotter Dahlpohl*, död 15.8.1764 (bou 16.1.1765). Fjärde hustrun var *Märta Nilsdotter Hafverman*, som efterlevde honom

När *Jacob Stare* avled den 26.3.1774 efterlämnade han enligt bouppteckningen 5 juli samma år ”en liten stuga och en liten avskiftad kammare i en bakgård på *Kvarnberget*” (*artillerilådmakaren*

Arvid Rosenlöf ägde framdelen, som förut var i Selles ägo), värd 100 d smt. Stares änka ägde en fjärdedel ännu 1785 men följande år hade denna del övertagits av *stadsbetjänten Christian Svensson* (ägare 1790) och ägdes vid branden 1693 av hans änka.

Den 8.7.1774 besvärade sig *stadsbetjänten Anders Ahlbom* över sin granne på Kvarnberget artillerilådmakaren mästern *Arvid Rosenlöf*, vars rännsten utanför dess hus ”skall hafwa ett så obehägnat läge, at Ahlbom uti sitt hus mycken olägenhet skall förorsakas af tillstötande watten”. *Rosenlöfs änka Ingeborg* ägde 1780–90 tre fjärdedelar av gården. De tillhörde vid branden hennes arvingar. Alla fyra fjärdedelarna kallades 1800 *stadsbetjänten Lars Ahlboms* ödetomt.